

Õiguskantsler

Põllumajandus- ja Toiduamet
pta@pta.agri.ee

Teie nr

Meie 11.09.2023 nr 7-4/231244/2304593

Põllumajandus- ja Toiduameti juhendi vastavus hea halduse tavale

Lugupeetud peadirektor Urmas Kirts

Õiguskantsler hindas Põllumajandus- ja Toiduameti (PTA) koostatud juhendi „Piiritusjookide kategooriate *gin*, destilleeritud *gin* ja *London gin* määratlemine“ (kättesaadav PTA [veebilehel](#)) vastavust hea halduse tavale.

[Õiguskantsleri seaduse](#) § 19 lõike 1 alusel saab õiguskantsler kontrollida, kas ametiasutus järgib oma tegevuses (sh juhendites) hea halduse tava ning kas seejuures on isikute põhiõigused kaitstud. Seda arvestades uuris õiguskantsler, kas PTA koostatud juhendi punktis 4.1 kirjapandu vastab hea halduse tavale ning järgib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17.04.2019 [määruses \(EL\) 2019/787](#) sätestatud. Selles määruses käsitletakse piiritusjookide määratlemist, kirjeldamist, esitlemist ja märgistamist, piiritusjookide nimetuste kasutamist muude toiduainete esitlemisel ja märgistamisel, piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset ning põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi ja destillaatide kasutamist alkoholsetes jookides.

Leian, et PTA juhendis antud *gin*'i määratlus erineb määruses 2019/787 toodud määratlusest ning võib seeläbi tekitada tarbetut segadust. PTA ei tohi oma juhendis antud tõlgendusega kitsendada isikute ehk praegusel juhul *gin*'i tootjate õigusi ega moonutada juhendi aluseks olevate õigusnormide mõtet. Seetõttu palun PTA-l parandada juhendi punkti 4.1.

Määruse 2019/787 lisa I punktis 20 on määratletud *gin*'i järgmiselt:

- a) *Gin* on kadakamarjamaitseline piiritusjook, mis on valmistatud põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi maitsestamisega kadakamarjadega (*Juniperus communis L.*).
- b) *Gin*'i minimaalne alkoholisisaldus on 37,5 mahuprotsenti.
- c) *Gin*'i valmistamiseks võib kasutada üksnes lõhna- ja maitseühendeid ja/või lõhna- ja maitsepreparaate, nii et kadakamarjamaitse on ülekaalus.
- d) Nimetusele „*gin*“ võib lisada sõna „*dry*“, kui toode ei sisalda invertsuhkrus väljendatuna rohkem kui 0,1 grammi lisatud magusaineid lõppsaaduse ühe liitri kohta.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Määruse 2019/787 artikli 4 punkti 12 järgi tähendab sõna *maitsestama* seda, et piiritusjooogi valmistamisel kasutatakse ühte või mitut lõhna- või maitseainet või maitsestavat toiduainet ühel või mitmel järgmisel viisil: lisamise, tõmmistamise, leotamise, alkoholi kääritamise või destilleerimise teel koos lõhna- ja maitseainete või maitsestavate toiduainetega.

Seega on *gin* määruse 2019/787 kohaselt kadakamarjamaitseline piiritusjook, mis on valmistatud põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi maitsestamisega kadakamarjadega. Seejuures võib *maitsestamine* määruse kohaselt tähendada ka piiritusjooogi destilleerimist koos maitsestavate toiduainetega. Selliseks toiduaineks võib olla kadakamari, kuna määruse artikli 4 punkt 18 annab maitsestava toiduaine jaoks järgmise seletuse: Euroopa Parlamendi ja nõukogu [määruse \(EÜ\) nr 178/2002](#) artiklis 2 määratletud toiduained, mida kasutatakse piiritusjookide valmistamisel peamiselt nende maitsestamiseks.

PTA juhendi punktis 4.1 on aga öeldud, et *gin* on piiritusjook, mis on valmistatud maitsestatud põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholist. Täpsustuseks on lisatud, et etüülalkoholi (mille kangus on vähemalt 96% vol) on maitsestatud kadakamarjadega, kusjuures „kadakamarju on seega kas lisatud etüülalkoholi, tõmmistatud või leotatud etüülalkoholis, neid ei destilleerita“. Niisiis räägib määrus *gin*'i maitsestamisest kadamarjadega, piiramata sealjuures maitsestamise tehnoloogiat, kuid juhend kitsendab täiendavalt maitsestamiseks kasutatavate tehnoloogiliste lahenduste ringi ja välistab destilleerimise. Sellisena on juhend eksitav ja vastuolus määruses 2019/787 sätestatuga.

Kuigi juhendis on öeldud, et juhendi koostaja ei vastuta juhendis antud tõlgenduste kasutamise eest ning neid ei saa pidada õigusaktide õiguslikult siduvaks tõlgendamiseks, võib juhend praegu siiski hakata piirama õigusnormi õiguspärasest rakendamist või viia õigusnormile mittevastava halduspraktikani. See oleks vastuolus hea halduse tavaga, mille järgi peab isik saama haldusorgani juhiseid usaldada, kartmata, et juhised toovad kaasa õigusnormiga võrreldes ebasoodsama olukorra.

Palun andke hiljemalt 10. oktoobriks 2023 teada, kas ja kuidas olete kõnealust PTA juhendit muutnud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise